

Az ismeretkör: Segítő-fejlesztő pedagógia 2.

Kredittartománya:7 kredit

Tantárgyai:

1.) Tehetségdiagnosztika és személyiségfejlesztés

Tantárgy neve: Tehetségdiagnosztika és személyiségfejlesztés NTMA szak	Kreditértéke: 7
Neptunkód: NEVMAN1022, NEVMAL1022	
A tantárgy besorolása : választható, a Segítő-fejlesztő pedagógia specializáción kötelező.	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 50%elmélet-50%gyakorlat.	
A tanóra típusa : elmélet és gyakorlat, óraszám : 15ea + 15gy / félév. Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők :	
<ul style="list-style-type: none">• konferenciaanyagok tanulmányozása;• témaspecifikus médiamegjelenések elemzése;• kutatási terv összeállítása.	
A számonkérés módja : gyakorlati jegy. Az ismeretek ellenőrzésében alkalmazandó további módok :	
<ul style="list-style-type: none">• életút-interjú készítése;• művészeti alkotás tematikus elemzése.	
A tantárgy tantervi helye : 3. félév.	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgyleírás:

A tárgy alapvető koncepciója, hogy a tehetségnek mint soktényezős jelenségnek alapvető meghatározója a személyiség egészséges működése, illetve a személyiségfejlődést meghatározó pedagógiai komponensek rendszere. Az egészséges személyiségfejlődés, így a tehetség kibontakozása sem képzelhető el megfelelően támogató külső mikro- és makrokörnyezet nélkül. A tárgy célja, hogy a hallgatók megértsék a tehetség multifaktoriális természetét, amely külső és belső tényezőket, ezek sűrű interakcióit foglalja magában. Cél, hogy a hallgatók felismerjék a különböző területen tehetséges gyermekeket és fiatalokat, valamint megismerjék, mely pontokon van lehetősége a pedagógusoknak és a segítő szakembereknek segíteni, támogatni a különböző módon tehetséges gyermekek kibontakozását. A tárgy célja az alábbi területek részletező és gyakorlatcentrikus áttekintése: a tehetséges személyiség jellemzői, a tehetséges gyermek megjelenése és fogadtatása a történelmi korokban, a tehetség összetevői, hatékony tehetségfejlesztő- és gondozó modellek, a tehetség megjelenési formái, típusai, a tehetség kiemelt területei. A tárgy célja továbbá az alábbi területek rendszerezése: adott területen kimagasló tehetségek azonosítása és támogatása, a tehetségek azonosításának lehetőségei (mérési módszerek, kérdőívek, megfigyelési szempontok), a tehetséggondozás néhány gyakorlati megvalósulása, tehetségfejlesztés a hazai és nemzetközi gyakorlatban. A kurzus során érintjük azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során. Áttekintjük az adattárolás rendszerét, s néhány konkrét példán keresztül megismerkedünk az adminisztrációs rendszerek használatával. Érintett témakörök még: Az iskola által kezelt személyes adatok köre, adattovábbítás, tárolási idő, iskolai szolgáltatás teljesítésén alapuló adatszolgáltatás, adatkezelés, hozzájáruláson alapuló adatszolgáltatás, adatkezelés, az adatkezeléssel kapcsolatban a szülőt megillető jogok. A témakör érinti a digitális lábnyom és az online zaklatások fogalmát is. A kurzus egyik célja, hogy felhívja a figyelmet azokra a beállításokra és szabályszerűségekre, amelyek

ismeretében biztonságosan használható az internet. A tematika kiemelten foglalkozik a közösségi oldalak rejtett veszélyeivel is.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

1. Bagdy Enőke, Kövi Zsuzsanna, Mirnics Zuzsa (2014): *Fény és árnyék, A tehetségerők felszabadítása*, Budapest. ISBN: 0489003011341
2. Gyarmathy Éva (2012): *A tehetség – Fogalma, összetevői, típusai és azonosítása*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 9789634638506
3. Gyarmathy Éva (2012) : *A tehetség – Háttere és gondozásának gyakorlata*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 9789634639084
4. Csíkszentmihályi Mihály (2010): *Tehetséges gyerekek – Flow az iskolában*. Nyitott Könyvműhely Kiadó Kft. Budapest, ISBN 9789633100066
5. Csíkszentmihályi Mihály (2014): *Kreativitás – A flow és a felfedezés*. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN 9789630587464
6. Polonkai Mária (2015, szerk.): *Pedagógusszerepek a tehetséggondozásban*, Gyakorlati megközelítések, Szolnok. ISSN 2062-5936
- 7.

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek háttérét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezetének szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit. Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.
- Tisztában van a nevelési/oktatási/szociális ellátórendszer/kutatási intézmények/közösségi és civilszervezetek/plébániák adminisztrációs, adattárolási, adatkezelési, adatszolgáltatási rendszereinek működésével.

- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

•

b) képességei

- A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni.
- Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, bizottsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, bizottsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.
- Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.
- Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.
- A lehetőségek és korlátok figyelembe vételével képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére.
- Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotó módon alkalmazza a web-es információszerzési technikákat. Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra.
- Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.
- Képes pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni.
- Képes szakmai közösséget építeni.
- Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus információkat.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

•

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi. Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
- Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.

- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkeznek, és elkötelezettek az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keresnek adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitottak a kutatási kooperációra, felismerik a közös munka jelentőségét.
- Értékelő, értelmező reflektivitással közelítik a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejtik ki, szakmai vitákban érvelni tudnak.
- Képviseleik a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartják az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezettek idegen nyelvi képességeik folyamatos fejlesztése mellett.
- Elkötelezettek a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
- Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
- Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeiket elveikét képviseli, érvel mellette. Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.
- Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.
- Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért. Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- Önálló továbbtanulással vagy szervezett továbbképzések segítségével meglévő digitális ismereteit, készségeit, képességeit fejleszti, és új kompetenciákat sajátít el.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: Dr. Molnár Krisztina főiskolai tanár PhD, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -